

UNESCO
Latvijas
Nacionālā komisija

Apvienoto Nāciju
Izglītības, zinātnes
un kultūras organizācija

Mācīties mācīties jeb pāraugt pašam sev pāri

Baiba Moļņika

UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas ģenerālsekretāre

b.molnika@unesco.lv

www.unesco.lv

Mūsdienu izaicinājumi

- Tehnoloģiju attīstība, globalizācija, informācijas pieejamība, dažādi vides (tostarp klimata), sabiedrības un ekonomikas izaicinājumi u.c. faktori iezīmē 21. gadsimtu kā **pārmaiņu laiku**.
- Pārmaiņas arī veidā, kā sasniegsim vienu no būtiskākajiem izglītības mērķiem – **sagatavot (dzīvei un darbam) nākotnes profesionāļus**, kuri, iespējams, strādās neregulāri vai būs pašnodarbināti, turpinās mācības augstskolā un/vai periodiski atgriezīsies, lai uzlabotu prasmes, dzīvos tehnoloģiski attīstītā un ekonomiski un sociāli sarežģītā laikā.

“Mācīšanās ir zelts”

Izglītības atbilde –
mūžizglītība

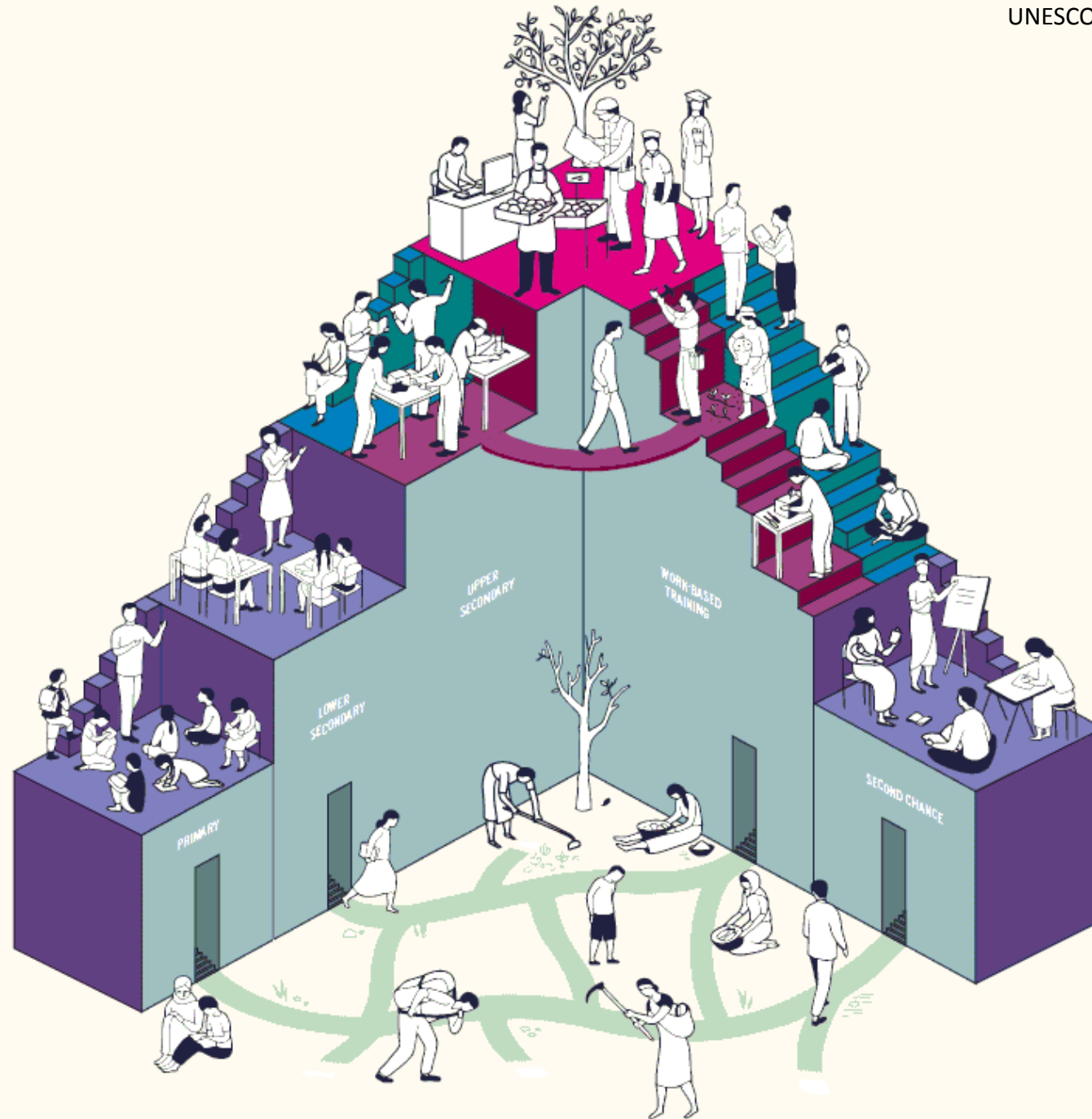
Mācīties
zināt

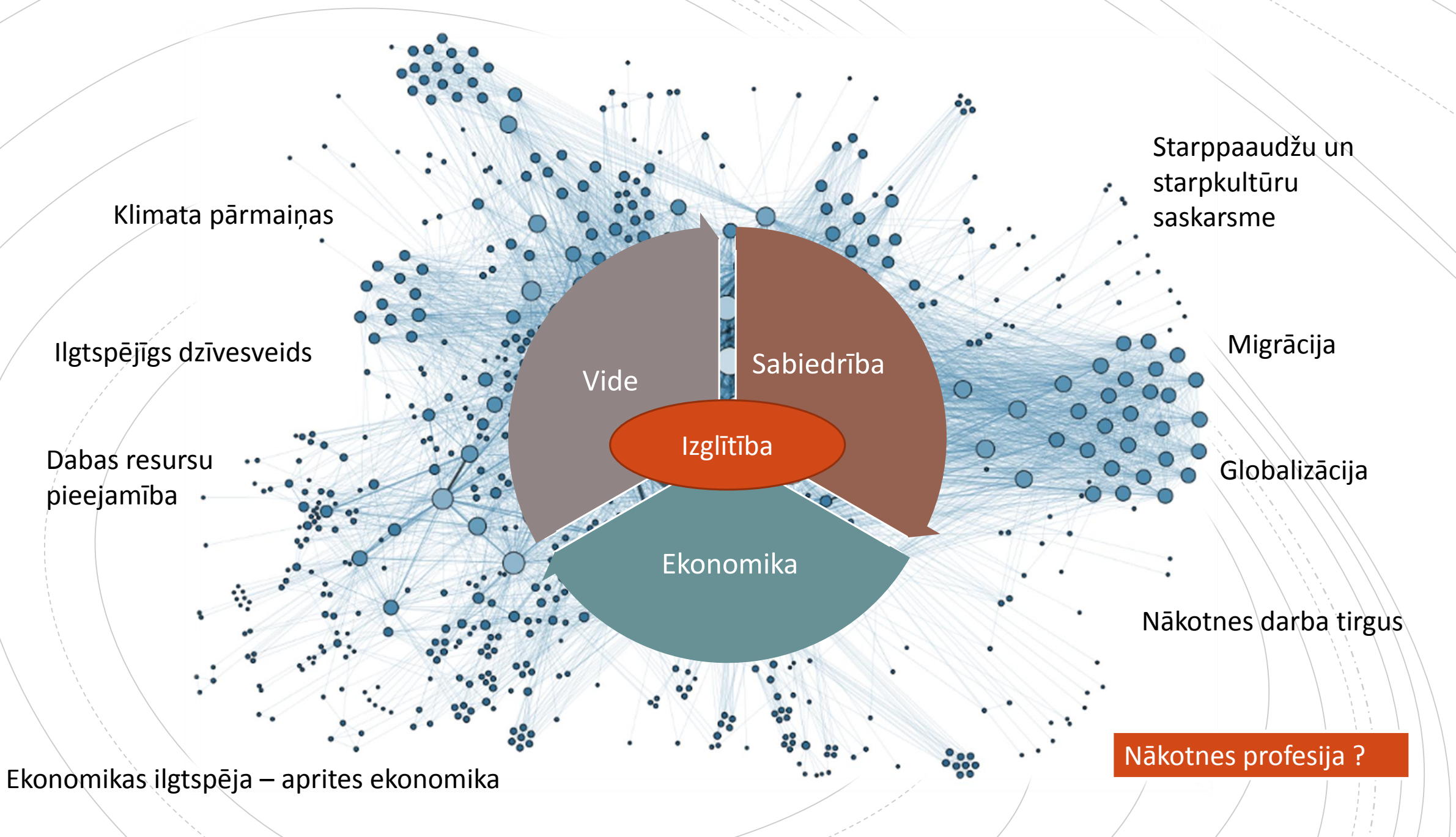
Mācīties
dzīvot
kopā

Mācīties
būt

Mācīties
darīt

- Iepriekšējās tūkstošgades noslēgumā UNESCO izveidota komisija **Žaka Delora vadībā publicēja ziņojumu „Mācīšanās ir zelts”**, kurā iezīmēja būtiskākos izaicinājumus, kā arī 4 mūžizglītības balstus: mācīties zināt, mācīties būt, mācīties darīt un mācīties dzīvot kopā.
- Latvijas izglītības sistēmā esam daudz stiprinājuši “**mācīties zināt**”, sniedzot plašas vispārējas zināšanas par dažādām jomām, bez kurām nav iespējama arī specializācija.
- Pēdējā desmitgadē īpašs akcents likts uz “**mācīties darīt**”, aicinot ne tikai apgūt darba iemaņas, bet arī kompetenci plašākā aspektā (problēmrisināšanas prasmes, sadarbības prasmes u.c.).
- Jaunajā izglītības satura projektā “Skola 2030” arī “**mācīties dzīvot kopā**” – sadarbojamies, novērtējam katra cilvēka un sabiedrības savstarpēju atkarību, kā arī sabiedrības, vides, ekonomikas izaicinājumu mijiedarbību.
- Savukārt “**mācīties būt**” nozīmē labāk sevi izprast, attīstīt savas spējas un talantus, spriest patstāvīgi un uzņemties atbildību par saviem lēmumiem, tostarp par savu mācīšanās procesu. Mācoties būt, mēs veicinām domāšanas, spriešanas, iztēles brīvību, attīstām kritisku un neatkarīgu domāšanu.

Klimata pārmaiņas

Ilgtspējīgs dzīvesveids

Dabas resursu pieejamība

Ekonomikas ilgtspēja – aprites ekonomika

Starppaaudžu un starpkultūru saskarsme

Migrācija

Globalizācija

Nākotnes darba tirgus

Nākotnes profesija ?

Vide

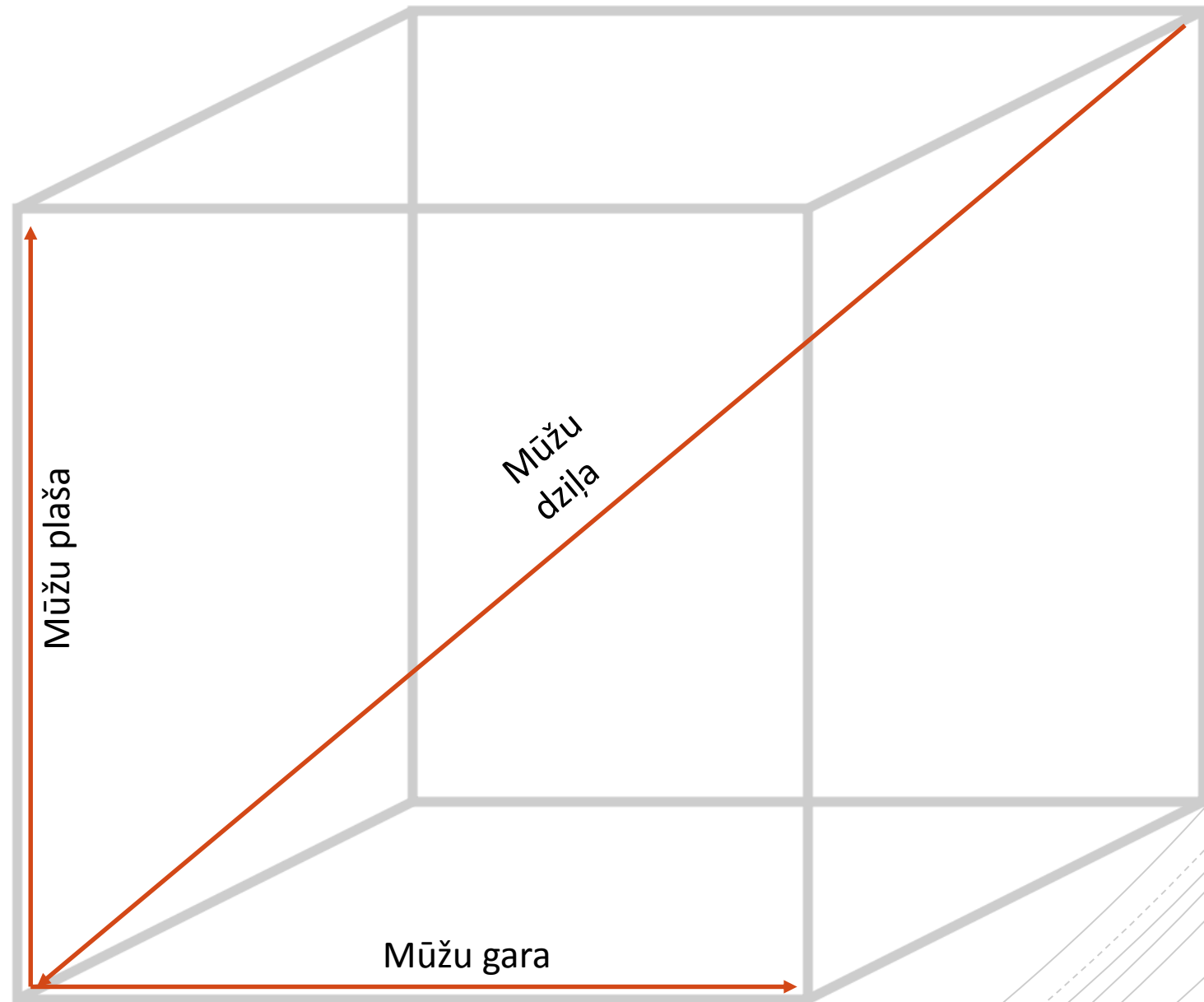
Sabiedrība

Izglītība

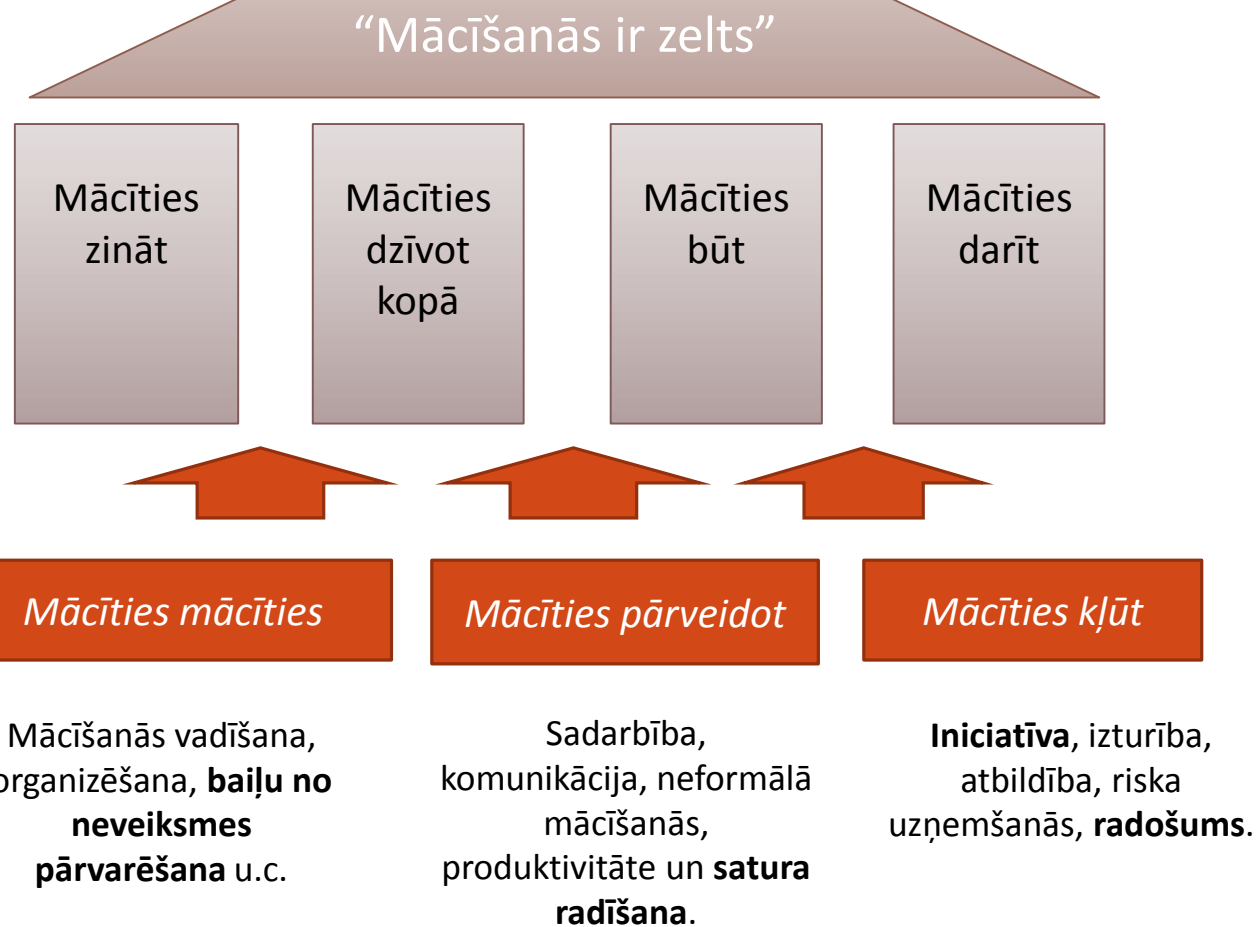
Ekonomika

Mūžizglītības dimensijas

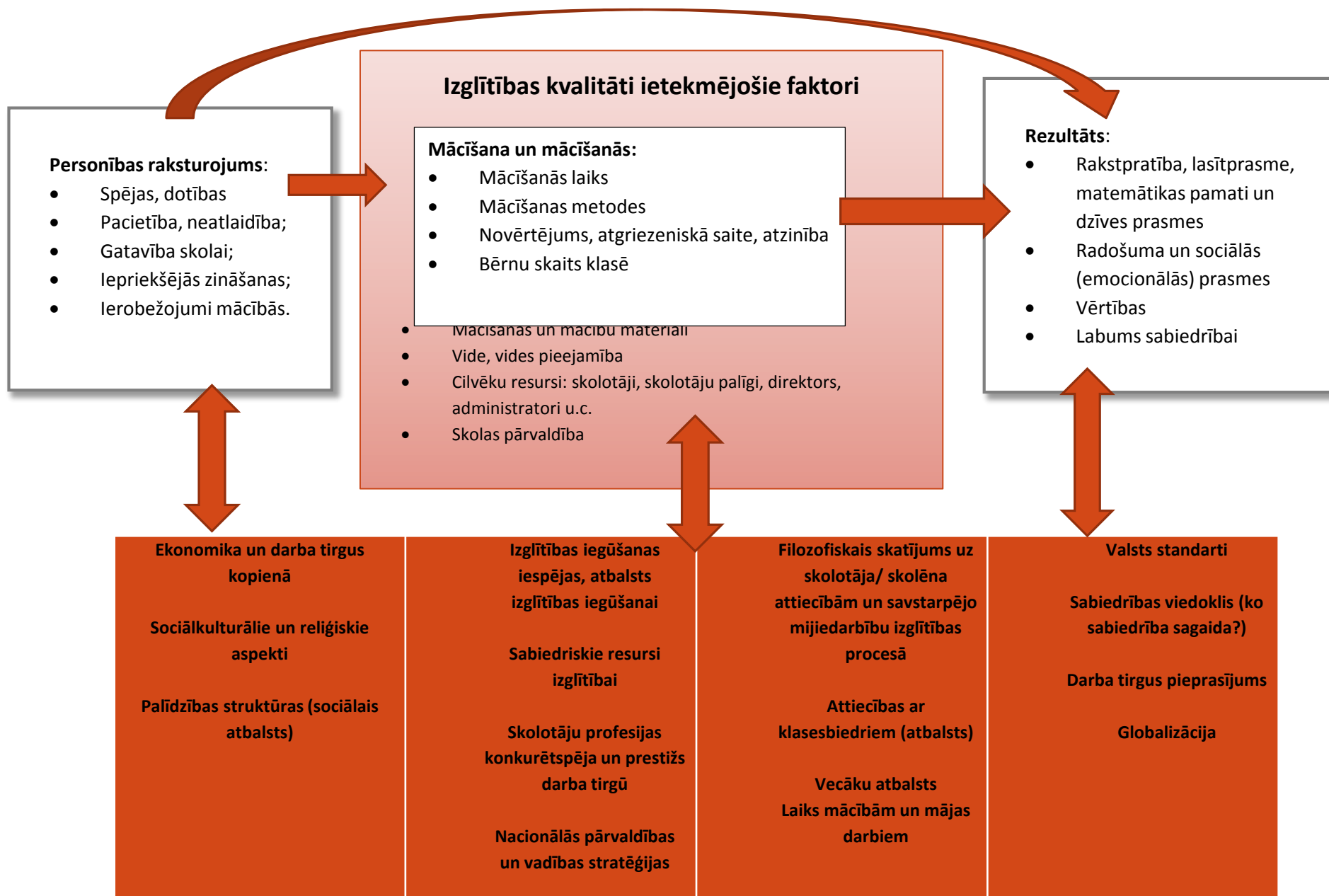
Līdzās mācīšanai mūža garumā un mūža plašumā
nostājas dimensija – mūžu dziļā mācīšanās, kas ir ļoti
saistāma ar motivāciju jeb atbildi – kāpēc un kā
mācīties.

Mūžizglītības dimensijas: dziļums

- Kā stiprināt pašas mācīšanās prasmes jeb “mācīties mācīties”?
- Kā mērķtiecīgi nonākt līdz savam labākajam “es” jeb “mācīties kļūt”?
- Kā veicināt pozitīvas pārmaiņas jeb “mācīties pārveidot sevi, sabiedrību un vidi”?

Konteksts

Your vision of Education in 2050

Mācīties mūža garumā

Mācīties iedziņot

Mācīties būt

Mācīties dzīvot kopā

Mācīties mieram

Mācīties nākotnei

Mācīties dialogā

Mācīties sadarboties

UNESCO aicina domāt par nākotnes izglītību!

Mācīties daudzveidību

Lanna

PALDIES PAR UZMANĪBU!

Iniciatīva «Futures of Education» - Izglītības nākotne:
<https://en.unesco.org/futuresofeducation/get-involved/your-view-futures-education>